

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/179847,Jerzy-Bednarek-Prowadzonej-przez-nas-walki-nie-mozna-nazwac-bratobojczy.html>
09.05.2024, 10:09

Jerzy Bednarek: „Prowadzonej przez nas walki nie można nazwać bratobójczą”. Józef Kubiak „Paweł” i Grupa Dywersyjna AK „Błyskawica”

W małej miejscowości Psary (pow. Łęczyca) 30 czerwca 1946 r. żołnierze Łódzkiej Informacji Wojska Polskiego zastrzelili podczas zasadzki Józefa Kubiaka „Pawła” - dowódcę poakowskiej „Grupy Dywersyjnej AK »Błyskawica«” - jednego z najbardziej aktywnych oddziałów podziemia antykomunistycznego w Łódzkiem w latach 1945-1946.

Ciało „Pawła” zostało przewiezione do siedziby Informacji WP w Łodzi przy ul. Gdańskiej 48, gdzie je sfotografowano. Na zdjęciu widać zwłoki mężczyzny w rozpiętym mundurze, leżące na materiale, w resztkach zboża, z ranami postrzałowymi głowy i klatki piersiowej.

W dniu śmierci „Pawła” w Psarach miał miejsce jeszcze jeden tragiczny wypadek. Gospodarz, u którego zastrzelono Kubiaka, na strychu domu podciął sobie żyły, próbując popełnić samobójstwo. Jak się później okazało, to on pomógł zorganizować żołnierzom Informacji WP zasadzkę na „Pawła” i był świadkiem jego śmierci.

Przeciw Niemcom

W chwili śmierci Kubiak miał 34 lata. Pochodził z Ozorkowa - niewielkiego robotniczego miasta leżącego pod Łodzią. Tam też przed wojną pracował jako tkacz w fabryce Schlössera.

Podczas okupacji niemieckiej utrzymywał się z naprawy aparatów radiowych i równocześnie angażował się w działalność konspiracyjną w ramach ZWZ, a następnie AK. Pod pseudonimem „Paweł” pełnił funkcję szefa łączności Obwodu Łęczyca AK („Ogrody”). Do jego obowiązków należało utrzymywanie połączenia między grupami bojowymi

Józef Kubiak - fotografia wykonana przed wojną (ze zbiorów Jerzego Bednarka)

Obwodu, a także organizacja nowych jednostek.

Był bliskim współpracownikiem komendanta „Ogrodów” – Edmunda Czerwińskiego „Czesława”. Zdołał uniknąć aresztowania po wyspie kierownictwa Obwodu w październiku 1944 r. i do wyzwolenia ukrywał się w Łodzi.

Przeciw Sowietom

Po wkroczeniu wojsk sowieckich zatrudnił się z początkiem 1945 r. jako urzędnik w Gminnej Radzie Narodowej w Chociszewie (pow. Łęczyca). Jednak już wiosną 1945 r., za przynależność do AK, został aresztowany przez Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Łęczycy i przekazany do dyspozycji NKWD. Zdołał uciec z aresztu, jednak od tamtej pory musiał ponownie ukrywać się. Powrócił do konspiracji, tym razem antykomunistycznej.

Wspólnie z Marianem Guligowskim „Hajotą”, który po aresztowaniu „Czesława” został z początkiem listopada 1944 r. nowym komendantem Obwodu Łęczyca AK, podjął próbę odbudowania konspiracyjnych struktur niepodległościowych w Łęczycy. W lipcu 1945 r. nawiązał kontakt z Marianem Grabskim „Specem”, żołnierzem dęblińskiego Kedywu. „Spec”, z rozkazu Mariana Bernaciaka „Orlika” – swojego przełożonego z Obwodu Puławy AK -- zorganizował na terenie Łodzi poakowski oddział dywersyjny, któremu nadano nazwę Grupa Egzekucyjna AK „Błyskawica”.

Razem ze „Specem”

Oddział, liczący dziesięciu partyzantów, od początku w sposób bezwzględny traktował komunistycznych aktywistów. W miejscowości Ignacew Rozlazły (pow. Łęczyca) partyzanci wykonali w sierpniu 1945 r. wyrok śmierci na działaczu PPR, a w Nowych Młynach (pow. Łęczyca) rozstrzelali prezesa Samopomocy Chłopskiej. Głośnym echem odbiła się akcja oddziału przeprowadzona w tym samym miesiącu w Łodzi, podczas której zastrzelono małżeństwo Zakrzewskich – aktywnych członków PPR.

Jednak już na początku września, w wyniku zdrady jednego z partyzantów „Błyskawicy”, Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Łodzi zdołał aresztować kilku członków grupy i jej współpracowników. Jeszcze w tym samym miesiącu w Łodzi sąd wojskowy pięcioro z nich skazał na najwyższy wymiar kary. Czworo skazanych rozstrzelano w Łodzi 1 października 1945 r. Byli to: Marian Grabski, Jerzy Maik, Jerzy Walaszczyk i łączniczka oddziału – Helena Wardal. Wobec jednej osoby – Mieczysława Banasiaka – Bolesław Bierut zastosował prawo łaski i zamienił mu karę śmierci na 10 lat więzienia.

► [Czytaj więcej na portalu przystanekhistoria.pl](http://przystanekhistoria.pl)